

ja vabastab selle. President ei kanna Riigikogu ees poliitilist vastutust. Teda võidakse vastutusele võtta ainult kõrgema riigivõimu vastu ja riigiäraandmis-süütegude eest. Presidendi otsused ja aktid, välja arvatud mõned (allpool), peavad kandma kas peaministri või asjaomase ministri kaas-allkirja, kes sellega võtavad vastutuse endale. Ühtlasi peab valitsusel olema Riigikogu usaldus. Presidendi võimupiiridesse kuulub õigus Riigikogu poolt vastuvõetud seadusi välja kuulutamata jätta, saates neid uueks otsustamiseks Riigikogule tagasi; seadusejõuliste dekreetide andmise õigus; Riigikogu laialisaatmise, uute valimiste väljakuulutamise ja istungjärgu katkestamise õigus.¹⁾

Vaheaeg 24. märtsist kuni rahvahääletuseni oli Põhiseaduse muutmise propageerimise suhtes vaikne. Põhiseaduse muutmist pooldajad ringkonnad ei teinud peale ajakirjanduses ilmuva selgitustöö kava läbiviimiseks pea midagi. Alles mõni päev enne rahvahääletust tekkisid üksikud lendlehed ja korraldati mõni koosolek Tartus ja Tallinnas. Sotsialistid, kes ei pooldanud Põhiseaduse muutmist, sest et nende arvates presidendi-instituudi sisseseadmine ja Riigikogu liikmete arvu vähendamine kärbib rahva õigusi ning omavad demokraatiat kitsendavat tendentsi, tegid kihutustööd muutmise vastu, kuigi see kihutustöö ei olnud ülemaaline ja läks vaikselt. Rohkem vastukihutustööd tegid aga vabadussõjalased. Nagu eespool tähendatud, olid vabadussõjalased agarad Põhiseaduse muutmise nõudjad. Esitatud kava ei olnud neile vastuvõetav seepärast, et seal ei olnud läbi viidud isikuvalimise põhimõtet ja et presidendil olevat vähe õigusi, nii et ta endiselt jäävat Riigikogust rippuvaks. Sellega astusid vabadussõjalased organisatsioonina aktiivselt poliitilisse tegevusse. Nad korraldasid esimese vabadussõjalaste päeva Tapal,

---

¹⁾ Pikemalt E. Põhiseadusest ja selle muutmise kavadest vt. Elav Teadus nr. 17. E. Maddison, *Parlamentarism ja Eesti Põhiseadus*.